

Pasen voor Johannes

Lezen: Johannes 20:1-10

Tekst: Johannes 20: 8

Zingen:

Ps. 118: 12

Ps. 119: 25

Ps. 116: 1, 5, 7

Ps. 42: 7

Ps. 21: 4

Geliefde gemeente, in het jaar 1898 maakte een Zwitserse schilder, Burnand, een prachtig schilderij. U hebt het kunnen zien in de weekbrief. Hij schilderde Johannes en Petrus, die op weg waren naar het graf van de Heere Jezus Christus op de opstandingsmorgen. Als je de tijd neemt om dat schilderij goed te bekijken, ontdek je het ene detail na het andere, wat zo in overeenstemming is met de Schriften. Neem alleen al de kleding: Johannes is in het wit gekleed en loopt iets voor Petrus, die gekleed is in een donker kleed. Uit hun houding blijkt haast. Als je naar hun gezichten kijkt, ontdek je een zekere spanning. En toch, als je blijft kijken, ontdek je verschillen. Petrus' gezicht is een getekend gezicht. In zijn ogen is iets van een zekere droefheid te lezen, een zekere vrees. Zijn rechterhand rust op zijn borst, alsof Petrus voortgaat als die tollenaar in de tempel, die zijn ogen niet meer op durft te heffen en op zijn borst slaat: *O God, wees mij, zondaar, genadig.* De schilder heeft iets van Petrus' smart willen weergeven, die smart die begonnen is in de nacht van donderdag op vrijdag, nadat hij zijn Meester verloochend had en naar buiten ging om bitterlijk te wenen. Bent u het misschien? Ben jij het misschien?

En dan Johannes. Als je naar zijn gezicht kijkt, heeft de schilder iets proberen duidelijk te maken van een verlangen. De blik in zijn ogen verraadt een uitzien. De handen van Johannes zijn gevouwen. Het is net alsof de schilder iets met Johannes wilde uitdrukken van de gestalte die we vinden in Psalm 84 vers 1: *Hoe branden mijn genegenheên, om des Heeren voorhof in te treên. Mijn ziel bezwijkt van sterk verlangen. Mijn hart roept uit tot God, Die leeft, Die aan mijn ziel het leven geeft.*

Ben je zo naar de kerk gekomen? Is dat de gezindheid van je hart op deze Paasmorgen? O, laten we dan eens biddend met Johannes mogen meereizen. Hij is gekomen tot het lege graf. Hij heeft gezien in het lege graf. En in het lege graf begon hij te geloven dat Jezus opgestaan is uit de doden. Zo werd het Pasen, beginnend Pasen, voor Johannes. We schrijven als thema boven de prediking: **Pasen voor Johannes**. Drie gedachten. De jongens en meisjes kunnen het heel makkelijk onthouden:

1. Hij kwam
2. Hij zag
3. Hij geloofde.

Heel eenvoudig. Wie zal het vanmorgen zijn? Kinderen, jongeren, ouderen. Komen, zien, geloven. Wat wordt het dan een rijke dag. Pasen voor Johannes. Hij kwam, hij zag, hij geloofde.

1. Hij kwam

Het is nog maar enkele dagen geleden dat Johannes stond bij het kruis van Jezus. Weet je het nog? Het kruis van Jezus, daar bij die heuvel Golgotha, samen met zijn moeder Salome, met Maria, de moeder des Heeren, en andere vrouwen. O, Johannes is getuige geweest hoe zijn Meester, Die hem zo onuitsprekelijk liefhad, gestorven is. Hij heeft het gezien en gehoord: *Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest*. Johannes heeft gezien hoe Jezus Zijn hoofd boog, de laatste adem uitblies. Gestorven. Jezus gestorven. Hij heeft het ook gezien – want hij is de enige die het beschreven heeft – toen die Romeinse soldaat kwam en een speer in Zijn zijde stak, tot in Zijn hart toe, en hoe er uit die wond water en bloed vloeide en druppelde op de heuvel Golgotha.

Hij zag ook die twee mannen komen, die bij Pilatus geweest waren: Jozef van Arimathea, samen met Nicodemus, met specerijen en doeken. Hij zag hoe ze de Heere Jezus eerbiedig, voorzichtig van dat kruis gehaald hebben, de nagels eruit getrokken hebben, Hem gebalsemd hebben, in die doeken gewonden hebben en Hem weggedragen hebben naar de hof van Jozef van Arimathea. Toen zijn ze maar naar huis gegaan. Jozef nam Maria mee, zoals de Heere Jezus hem bevolen had, en ook zijn eigen moeder Salome. Waarschijnlijk hebben ze tijdelijk een huis kunnen huren in de stad Jeruzalem, en daar zijn ze naartoe gegaan.

Hoe eigenlijk? Misschien kom ik nu al bij je hart vanmorgen. Een hart vol vragen. Johannes wist eigenlijk met heel die gebeurtenissen geen raad meer. Hij kon met al het onderwijs dat hij tot hiertoe van de Heere Jezus gekregen had niet meer verder. En al was hij juist die laatste weken zo nauw betrokken geraakt bij de Heere Jezus, als het Lam van God dat de zonde zou wegdragen, Hij is nu gestorven. Hij is nu voor Johannes onbereikbaar. En het werd voor Johannes een groot raadsel. Hoe zou hij nu ooit nog uit de mond van de Heere Jezus kunnen horen dat Hij echt het Lam Gods is geweest, dat ook de zonden van Johannes heeft weggedragen?

Johannes, ja inderdaad, hij is getuige geweest hoe de Heere Jezus de drinkbeker van het lijden moest leegdrinken. Hij is in de hof van Gethsémané geweest. Hij heeft gestaan bij het kruis op Golgotha. Hij heeft gezien waar het alles op uitgelopen is. Zijn Meester, zijn lieve Meester, is inderdaad met de dood gedoopt geworden. En nu kon Johannes niet meer verder met een gestorven Jezus, Die achter een grote steen in het graf ligt. Want hij verstond de Schriften niet, dat Jezus uit de dood zou opstaan. Hij kon zo goed die Emmaüsgangers begrijpen, die we tegenkomen in Lukas 24, en die het zeiden tegen de Heere Jezus, Die zich eerst nog als een vreemdeling gedroeg: *Wij hoopten, dat Hij was Degene, Die Israël verlossen zou*. Maar de hoop is weg. Die hoop is vergaan. Want Jezus is gestorven.

Hoe zou een gestorven Jezus ooit Johannes nu nog kunnen verlossen? Hoe zal Johannes ooit aan de weet kunnen komen dat Hij als het Lam van God zijn zonde heeft weggedragen? Hoe moet het nu ooit waar worden voor Johannes? Ik heb het zelf uit Zijn mond gehoord. En zo is Johannes naar huis gegaan met die vrouwen. En zo zijn ook alle andere discipelen ergens in Jeruzalem neergestreken. Wat zou er nou in het hart van al die mensen geweest zijn, gemeente? Wat denkt u? Als Degene Die je zo innerlijk lief hebt gekregen, en van Wie je zo'n onuitsprekelijke zondaarsliefde hebt mogen ervaren, en juist Die Persoon gestorven is, in een graf ligt. Zou ik te veel zeggen als ik stel dat er iets in het hart van al die mensen is geweest van wat ik vind in Psalm 25: *Zie op mij in gunst van boven, wees mij toch genadig, Heere. Eenzaam ben ik en verschoven, ja, de ellende drukt mij neer. Ik roep U aan in angst en smart. Duizend zorgen, duizend doden kwellen mijn angstvallig hart. Voer mij uit mijn angst en noden*.

En toen, gemeente, en toen. Toen was daar die dag der dagen. Toen was daar die derde dag, de eerste dag van de week. En door de straten van de stad Jeruzalem zie ik een vrouw rennen. De

tranen stromen over haar wangen. Eerst is ze aan de deur geweest in het huis waar Petrus was. En vervolgens loopt ze naar een andere woning waarvan ze weet: daar bevinden zich Johannes, Maria en Salome. En ze klopt op de deur. En dan hoort Johannes die aangrijpende boodschap: *Ze hebben de Heere weggenomen. Het graf is leeg. En wij weten niet, waar ze Hem gelegd hebben.*

Het was Maria Magdalena. Ja, ze was het eerst bij Petrus wezen zeggen. En ze kon het niet nalaten om het ook tegen Johannes te gaan vertellen, wat ze ontdekt heeft in de hof van Jozef van Arimathea. O, een grote smart vervult haar ziel. Nu is het lichaam van haar gestorven Meester ook nog weg. Nu heeft Maria Magdalena helemaal niets meer. En Johannes hoort het haar zeggen. En wat deed hij toen? Toen deed hij hetzelfde als Petrus deed, toen hij de boodschap van Maria Magdalena hoorde. Hij is ook opgestaan om naar het graf te gaan.

Waarom? Waarom ging Johannes naar dat graf, gemeente? Wilde hij echt weten dat het waar is wat Maria Magdalena hem vertelde? Geloofde hij dat het lichaam van de Heere Jezus echt weggenomen was? Was het dat er een herbegravenis heeft plaatsgevonden? Was het dat er grafroof heeft plaatsgevonden? Is het dat? Wilde hij dat gaan onderzoeken? Werd hij daarom innerlijk getrokken om naar dat graf te gaan? O, als we ons zouden beperken tot Johannes 20, dan zouden we die indruk kunnen krijgen. Maar we moeten altijd Schrift met Schrift vergelijken. En welke Schrift ga ik nu bij onze tekst voegen? Wat we vinden in Lukas 24. In het twaalfde vers van dat hoofdstuk staat geschreven: *Toch Petrus, opstaande, liep tot het graf, en nederbukkende zag hij de linnen doeken liggende alleen, en ging weg, zich verwonderende bij zichzelf over hetgeen geschied was.* En dan schrijft Lukas voor de rest er niet bij dat Johannes er ook bij geweest is. Onze kanttekenaren hebben het er wel terecht bijgezegd, dat ook Johannes bij dat graf geweest is. Allebei dus.

Maar wanneer zijn ze gegaan? En nu kom ik bij iets heel belangrijks, juist als het gaat om Johannes. Zijn ze direct naar dat graf gegaan na het horen van Maria Magdalena: *Ze hebben mijn Heere weggenomen?* Nee, gemeente. Er was nog iets wat ze gehoord hadden. En dat laat Lukas ons met name weten. Want niet alleen Maria Magdalena is naar Petrus en naar Johannes gegaan, maar ook die andere vrouwen die bij het graf achtergebleven waren, en die ondertussen de boodschap van de engelen gehoord hadden dat Jezus is opgestaan. Die vrouwen die onderweg naar huis de Heere Jezus persoonlijk ontmoet hebben. En ook dat heeft Johannes gehoord: *De Heere is waarlijk opgestaan.* Hij heeft het gehoord dat de engel tegen die vrouwen gezegd heeft, en dat de Heere Jezus het zelf ook gezegd heeft: *Boodschapt Mijn broederen, dat zij gaan naar Galiléa, en aldaar zullen zij Mij zien.*

En die boodschap heeft Johannes ook gehoord. En toen kon hij de Emmaüsgangers opnieuw zo goed begrijpen, die het gezegd hebben: *Maar ook sommige vrouwen uit ons hebben ons ontsteld, die vroeg in de morgenstond aan het graf geweest zijn, en het lichaam niet vindende, kwamen zij en zeiden, dat zij ook een gezicht van engelen gezien hadden, en zeggen dat Hij leeft.* Dat, gemeente, dat heeft ten diepste Johannes naar het graf getrokken. Al was er niks opgelost. Al was zijn hart nog voller geraakt met vragen. Wat is dit alles toch? Is mijn lieve Meester toch opgestaan? Leeft Hij echt weer? En dat, gemeente, deed hem op weg gaan naar het graf. Hij kon niet meer thuis blijven. Hij werd getrokken naar het graf. En met haast is hij weggegaan. En terwijl hij op weg was en door de straten van Jeruzalem liep, kwam hij tot zijn verrassing erachter dat ook zijn geestelijke vriend Petrus op weg was gegaan naar het graf.

En zo zijn ze beide samen verder gegaan naar het graf. Johannes iets sneller dan Petrus. Hij liep iets voor Petrus. Door de liefde gedreven en dan toch met duizend vragen. Vragen die hem verlangend deden om te trekken naar dat graf, met die wonderlijke woorden van de vrouwen. Zou

het, zou het waar zijn? O, als het nou eens niet waar zou zijn. Als het toch eens niet waar zou zijn wat die vrouwen gezegd hebben, dat Hij inderdaad leeft. Dan is het nog verloren. Dan is hij echt Zijn Meester, dan is hij Christus kwijt. En Christus kwijt, gemeente, ik hoop dat u me verstaat, is alles kwijt.

O, die gang naar het graf, gemeente, met die duizenden vragen, soms tegenstellende vragen. Dat was een komen op leven en dood. Vandaar die haast. Johannes liep niet gewoon. Hij liep niet een beetje sneller dan gewoon. Maar er wordt in het Griekse woord gebruikt dat betekent: hardlopen. Hij rende naar het graf. Hij moet het weten. Is zijn Meester opgestaan? Of is zijn Meester nog gestorven? En gemeente, als die twee dingen in je ziel leven, dan is het erop of eronder. Als het ene waar is, dan betekent dat mijn zaligheid. Maar als dat andere nog waar is, een gestorven Jezus in het graf, dan betekent dat: verloren. Johannes moet gevoeld hebben: wat er nu gaande is, daar hangt mijn zaligheid van af.

Verstaat u dat, gemeente? Heb je nou ook echt geleerd dat buiten Jezus er niets, niets, niets is? Dat er buiten Christus geen leven is? Geen sprankeltje leven? En als er geen Christus in uw leven is, als er geen levende Christus in uw leven gekomen is, Die het geestelijke leven in uw ziel gewekt heeft, wat blijft er dan over? O, dan blijf je over met jezelf. En dat gaan Gods kinderen leren. Als ze Christus uit het zicht verliezen, als Christus er niet meer is, als Hij voor je waarneming in een graf ligt, als een gestorven Christus, dan heb je niets meer. Totaal niets meer. En dan word je helemaal op jezelf geworpen. En dan blijft er niets anders over dan zonde en schuld. Dan kun je ook geen gemeenschap met God hebben, want dat kan nooit buiten Christus om. En tegelijkertijd ervaar je in je hart: het missen van Jezus is bitterder dan de dood.

Ja, en dan wordt het zo verward van binnen. Dan lijkt het wel of je met alles wat er geweest is niets meer kan doen. Alles is weg. Want je lieve Meester is weg. En dan kun je echt niet meer bevatten wat ik ook op vrijdagavond in de prediking heb gezegd, dat achter de dood het leven ligt. En toch, en toch, met al die verwarringen in je ziel, kun je niet nalaten hand en oog op te heffen naar omhoog. Omdat de Heere te midden van die strijd en worstelingen, in de prediking van het evangelie, Zijn lichtstralen toch bij tijden zendt. Waardoor je toch diep in je ziel weten mag: en toch, en toch, Hij is er. Al kun je er niet bij komen. Maar Hij is er. En dat doet je nou aanhouden in het gebed: *O Heere, dat Uw Geest mij ware wijsheid leert, mijn oog verlicht, en de nevels die het alles benevelen, doe opklaren.*

2. Hij zag

O, laat ons eens meegaan met Johannes. En laat ons eens zien wat er gebeurt als hij bij dat lege graf van zijn Meester gekomen is. Onze tweede gedachte: hij kwam niet alleen, hij zag. In onze tekst wordt gezegd dat Johannes als eerste bij het graf gekomen is, en ook als eerste het graf inging. En toch, als we onze tekst goed gaan bestuderen, dan kunnen we erachter komen dat hij wel als eerste tot dat graf gekomen is en als eerste dat graf ingelopen is, maar dat hij niet als eerste echt in de grafkelder zelf gekomen is. Dat is Petrus geweest.

Hoe moeten we ons dat nou voorstellen? Nou, jongens en meisjes, laat ik het nou eens eenvoudig voor jullie mogen uitleggen. We weten uit de Bijbel dat de Heere Jezus in een graf werd gelegd van Jozef van Arimathea. En dat graf was uitgehouwen uit een spelonk, uit een rots. Dus zie nu in je gedachten een rots voor je. En in die rots is het graf uitgehouwen. En hoe zagen die graven, met name van rijke mensen – want dat was Jozef van Arimathea – hoe zagen die graven er vroeger uit? Dan kwam je bij die spelonk, en dan moest je een paar treden van een trapje naar beneden. En dan kwam je voor de opening van de spelonk terecht. En dan ging je door die opening naar binnen. En dan kwam je in een heel klein, smal gangetje. En aan het einde van dat gangetje waren weer

een paar traptreden naar beneden gemaakt. En als je die afgang, dan kwam je in de grafkelder, waar in de zijkanten nissen waren gemaakt, waar de overledenen begraven konden worden. Hebben we het helder?

Nu lopen we met Johannes mee. Hij kwam als eerste bij dat graf. Hij ging die eerste treden naar beneden. Hij ging door de opening. En hij kwam in dat voorportaal van Jezus' graf. En toen hij aan het einde van dat voorportaal kwam, ging hij niet verder. En hij heeft zich gebogen. En hij keek. En hij zag daar in een van die nissen de doeken van de Heere Jezus liggen. In een oogopslag zag hij dat liggen. En dan wordt er in vers 5 een woord voor 'zien' gebruikt, en dat is het algemene woord voor kijken. Dat je even kijkt, en je loopt als het ware weer verder. Je kijkt niet goed, maar je kijkt wat oppervlakkig. Je ziet wat, en je beseft wel wat je ziet, maar je bekijkt niet nauwkeurig wat je ziet.

En wat zag Johannes met dat vluchtige kijken? Hij zag daar de doeken van de Heere Jezus liggen. Hoe moeten we ons dat voorstellen? Toen de Heere Jezus begraven werd, gemeente, werd Hij in de doeken gewikkeld. En voordat Hij in doeken werd gewikkeld, werd Hij helemaal ingesmeerd met balsem, met olie. En dan kunnen we het ons voorstellen dat heel Zijn lichaam vet was van de olie. En dat toen die doeken om Zijn lichaam werden gewonden – met eerbied hebben die twee mannen dat gedaan – zal die olie en die zalf ook in die doeken zijn getrokken, zodat die doeken als het ware een soort cocon vormden, waarin dat lichaam gelegen heeft. Die doeken hebben de vorm van het lichaam aangenomen. En dat ziet Johannes liggen. En met dat hij dat ziet, wordt één ding voor hem duidelijk: het is niet zoals Maria Magdalena gezegd heeft: *Ze hebben mijn Heere weggenomen*. Hij ligt er nog. Kijk maar, heel die cocon laat Zijn lichaam zien. Maar daarmee is Hij ook niet opgestaan, zoals de andere vrouwen hebben gezegd.

Daar staat Johannes nou. De enkele vonken van hoop in zijn ziel, dat Jezus opgestaan zou zijn, worden in één ogenblik gedoofd. Want hij kijkt niet goed. Hij kijkt vluchtig. En met dat vluchtige kijken wordt het voor hem duidelijk: mijn Meester is nog gestorven. En wat betekent dat voor Johannes? Geen zaligheid. Geen hoop. Geen toekomst. Dus verloren. Wat gaat het komen tot geloof, gemeente, toch altijd weer gepaard met strijd? En ook op de verdere weg van het geloofsleven, bij de opwas in de kennis en de genade van de Heere Jezus Christus, kan de kerk steeds weer voor een onmogelijkheid te staan. Hoe kon een dode Jezus voor Johannes ooit het Lam Gods zijn, Dat de zonde der wereld heeft weggedragen?

O, Johannes, had je nou toch eens beter gekeken. En zo staat hij daar in dat voorportaal, met duizend vragen in zijn hart. Maar dan komt Petrus hem voorbij. En die gaat verder. Die loopt daadwerkelijk die grafkelder in. En daar ziet Petrus wat. Nee, hij kijkt niet zo vluchtig als Johannes. Maar hij kijkt heel nauwkeurig. Want er wordt in vers 6 in de Griekse taal een ander woord voor 'zien' gebruikt. Petrus zag heel goed. Hij beschouwde het. Hij aanschouwde het. Hij keek er heel nauwkeurig naar. En geen detail ontging hem. En toen deed Petrus een verrassende ontdekking. De zweetdoek, die speciaal om het hoofd van de Heere Jezus gewonden was, lag niet meer op de plaats waar het hoofd van de Heere Jezus lag, maar op een andere plaats, heel netjes opgerold. En zo kon hij in die doeken kijken, die de vorm van die cocon hadden. En toen zag je het: die is leeg. De Heere Jezus is er niet meer.

En Petrus raakt verwonderd. Zo lezen we in Lukas 24. En ik geloof, gemeente, dat Petrus, toen hij daar in die grafkelder stond, hij zich omgedraaid heeft naar Johannes, die nog steeds in dat voorportaal stond, en het uitgeroepen heeft: Johannes, de Heere is er niet. De doeken zijn leeg. Het graf is leeg. En dat trok Johannes nog verder de grafkelder in. En toen ontdekte hij ook wat Petrus zag. En dan kom ik bij vers 8, waar weer een ander woord, geleid door de Heilige Geest,

voor 'zien' wordt gebruikt. Nu mag Johannes het waarnemen. Hij neemt het waar. Hij ontdekt het, met heel zijn bestaan. Jezus is er niet. En de doeken die daar liggen, zijn de stille getuigen. Het graf is leeg.

En wat gebeurde er toen in de ziel van Johannes, toen hij nu nauwkeurig zag? Hij geloofde. En dan wordt er een werkwoordsvorm gebruikt, want de Schrift is zo geestelijk en bevindelijk, gemeente. De woorden laten het zelf ons weten. Er wordt een werkwoordsvorm gebruikt die betekent: hij begon te geloven. Wat dan? Nee, niet dat het lichaam van de Heere Jezus weggenomen is, zoals Maria Magdalena het zei. Maar hij begon te geloven wat die andere vrouwen hebben gezegd: *Hij is waarlijk opgestaan*. Dat geloof begon te gloren in het hart van Johannes. En daar gebruikte de Heilige Geest nu dat lege graf voor, en ook die lege doeken voor in het graf.

Want, gemeente, ik zou u eens willen vragen vanmorgen: bent u ook wel eens in dat graf geweest? En als dat nou nog nooit gebeurd is, dan hoop ik zo of het vanmorgen mag gebeuren, door de prediking van het evangelie. En dat je door het geloof in dat graf die doeken ontdekt hebt, die doeken die leeg zijn. Wat prediken die doeken? Een zeer ontdekkende prediking. In de eerste plaats: die doeken zijn de tekenen van de dood. Heb je zo wel eens op Pasen in het lege graf gekeken? Kijk er eens in. Die doeken zeggen wat. Die doeken spreken allereerst van de dood van Christus. Christus moest sterven. Hij heeft Zich vernederd tot de dood, ja, de dood des kruises.

Waarom, gemeente? Waarom? Wij mogen Pasen nooit losmaken van Goede Vrijdag. Omdat, vanwege de gerechtigheid en de waarheid van God, niet anders voor de zonde betaald kon worden dan door de dood van de Zoon van God. O, lieve gemeente, sta er eens bij stil. Kijk zo vanmorgen eens op de lege doeken in het graf. Overdenk allereerst eens: die lege doeken spreken van de dood. De dood die u verdiend hebt. Die jij verdiend hebt. Die ik verdiend heb. Want tot stof zullen wij wederkeren, gemeente. En hoeveel mensen zijn er al toevertrouwd aan de schoot van de aarde? Ook uw graf wacht. Ook jouw graf wacht. Ook de mijne. Zul je volgende week zondag hier nog zitten? Of lig je in je graf? Heb je zo het graf wel eens leren mijnen? *Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig*.

Maar wat zou het nu toch een wonder zijn, gemeente, als je zo eens in dat graf van Christus terecht mag komen. En dan door het geloof te mogen ontdekken: het graf is leeg. O jawel, de tekenen liggen er nog. De tekenen die mij moeten aanklagen dat ik gezondigd heb tegen God, en dat ik een en al zonde ben. Maar Christus is er niet meer. Waarom niet? Hij is opgestaan. *Hij heeft, o God, van U begeerd het onvergankelijk leven, en Gij hebt het Hem gegeven*.

O, gemeente, wat wordt dan dat lege graf? Een heilige plaats, waar in de vroege morgen van de eerste dag van de week God de Vader is afgedaald in het graf, om Zijn geliefde Zoon, in Wie Hij al Zijn welbehagen heeft, uit dat graf op te wekken. Gemeente, ik bedoel het echt heel eerbiedig, maar zou de Vader Zijn geliefde Zoon niet wakker gekust hebben? De kus die het recht en de vrede met elkaar verbindt. En Jezus werd opgewekt door de Vader, omdat de Vader zo tevreden is met dat volbrachte werk aan het kruis van Golgotha. De schuld is weg. De toorn gestild. De wet klaagt niet meer aan. Maar God is tevreden, volkomen tevreden, met het offer van Zijn Zoon. Hij leeft. *De Heere is waarlijk opgestaan*. O, wat een wonder.

Wat is er toch door het geloof veel te zien in het graf op de opstandingsmorgen. Christus is er niet. Maar de zonde en schuld moest achterblijven in het graf. Die zijn voor eeuwig begraven, voor eeuwig geworpen in een zee van eeuwige vergetelheid. En daarom heeft de Vader Zijn Zoon opgewekt, tot rechtvaardigmaking van Zijn kerk. En dat wil heel eenvoudig zeggen, en ik heb het al duizenden keren op deze plaats mogen verkondigen, maar ik kan het niet nalaten om het elke keer

weer te prediken: dat God geen zonde meer ziet in Zijn Jacob, en geen ongerechtigheid in Zijn Israël.

Ja, dan spreken die lege doeken in het lege graf dat Christus toch het Lam Gods is, Dat de zonde echt heeft weggedragen. Hij is opgestaan uit de doden. En in het hart van Johannes begint het geloven in de opstanding van Christus, als hij mag zien in het lege graf. *Hij zag het en geloofde*. Nee, Petrus niet. Hij zag wel hetzelfde, maar hij kwam op dit moment nog niet verder dan verwondering en verbazing.

En wat kunnen we hieruit leren, gemeente? Dat het zien van die doeken in het lege graf ook een onderscheidende uitwerking heeft bij Petrus en Johannes. Petrus is verwonderd in de betekenis van verbaasd. Maar Johannes mag geloven, bij het zien van die lege doeken en die zweetdoek van het hoofd op een aparte plaats. Wat is de Heere toch vrij? Hoe Hij Zijn zaligheid uitwerkt en toepast in het hart van een menskind. Wij noemen dat met een moeilijk woord, jongelui, het soevereine werk van de Heere. Twee discipelen. Allebei in het graf. Ze zien allebei hetzelfde. Maar het effect is onderscheiden. En zo kan iemand onder de prediking van het Woord zitten en verwonderd en verbaasd raken, zonder meer. Terwijl onder diezelfde prediking iemand anders mag geloven.

Jaren geleden had ik een gesprekje met een kind van God. Ik was zelf nog niet zo lang op de weg, nadat de Heere mij getrokken had. Er zijn veel dingen nog niet duidelijk voor je. Je kunt veel dingen nog niet goed begrijpen en een plekje geven. Ik vroeg aan haar hoe dat kan, dat het ene kind van God er wel wat aan heeft, en het andere kind van God niet. Hoe kan het toch dat er soms kinderen van God tijdens de morgendienst zoveel rijkdom mogen ervaren, terwijl het in de middagdienst helemaal zo niet is, en bij een ander weer zo is? Toen zei ze iets heel moois tegen mij, en ik ben dat nooit vergeten. Ze zegt tegen mij: weet je wat er in het Woord van God staat? *Zij zongen bij beurten*. En zo is het. Een wisselzang. Dan zingt de een, dan zingt de ander. En daarin heeft God de leiding. Op Gods tijd, op Zijn wijze, brak bij Johannes het geloof in de opstanding, eerder door dan bij Petrus.

3. Hij geloofde

En dat wil ik in onze laatste gedachte nog overdenken. Johannes kwam, ja. Hij zag. En tenslotte: hij geloofde. En ik heb het al eerder gezegd: er staat een werkwoordsvorm die betekent: hij begon vanaf dat moment te geloven. Dat was het werk van de Heilige Geest in zijn hart. Want wij geloven altijd nog dat het ware, zaligmakende geloof een gave van de Geest is, een gave van God. Maar ik kan mij wel voorstellen dat als je vanmorgen hoort dat hier staat: Johannes begon te geloven, dat misschien een jongere in de gemeente zegt: ja maar, dominee, Johannes geloofde toch al eerder? Jazeker. Het is niet zo dat hij nu pas begint te geloven. Hij had al veel eerder het zaligmakende geloof ontvangen.

Moet ik u nog herinneren aan de eerste preek over de serie over Johannes, die tiende ure: *Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt?* Waar blijkt zijn geloof? Hij gaat bij Johannes de Doper weg, en hij gaat Jezus volgen. Hij wil aan Zijn voeten terechtkomen. Dat was geloof. En Johannes is het ook echt hartelijk eens geweest met de belijdenis van Petrus: *Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods*. En zo zijn er wel meer momentjes aan te wijzen dat je echt kan bemerken: Johannes heeft het ware, zaligmakende geloof ontvangen, vanaf de tiende ure af. Maar wat wordt hier dan bedoeld? Hij begon heel concreet te geloven in de opstanding van Christus. Je zou het zo kunnen zeggen: de Heere ging hem een nieuwe weldaad in het geestelijke leven geven. En dat begon hij te geloven.

En hoe begon hij dat te geloven? Zoals de Heere het ook vandaag nog doet: op grond van de Schriften. En alles wat buiten het Woord omgaat en gebaseerd is op gevoel of wat dan ook, moet je nakijken. Dat is een wegwerpelijk kledingstuk. Het gaat door het Woord, door het Woord alleen. En het geloof dat begint te geloven in de opstanding van Christus, ook in het hart van Johannes, gaat door het Woord. En de tekenen die hij zag in het graf brachten hem bij dat Woord. En daar moest Johannes er ook in vers 9 als in één adem bij schrijven: *Want zij wisten de Schriften nog niet, dat Hij van de doden moest opstaan.* Maar dat wordt anders.

En aan welke Schriften zouden we dan moeten denken, gemeente? Ik heb u vrijdagavond ook al gezegd dat Johannes iemand is geweest die bij het Woord van God is opgevoed. En dan nog een keer herhaal ik dat maar vanmorgen: als de Heere gaat werken in je leven, echt waar hoor, dan komt je opvoeding terug. Dan komt dat onderwijs terug. En dan gaat dat onderwijs op de juiste plaats vallen. En wat wist Johannes ook vanuit het Oude Testament? Wat moet Johannes ook geweten hebben vanuit het boek der Psalmen, waar onze kanttekenaren op wijzen, namelijk Psalm 16? En wat staat er in Psalm 16 vers 10: *Want Gij zult mijn ziel in de hel (en dat betekent hier heel concreet: het graf) niet verlaten; Gij zult niet toelaten, dat Uw Heilige de verderving ziet.*

En wat doet Petrus nou later op de Pinksterdag? Dan gaat hij dit Woord inderdaad toepassen op de opstanding van de Heere Jezus: *Zo heeft hij (dat is David), dit voorziende, gesproken van de opstanding van Christus, dat Zijn ziel niet verlaten is geweest in de hel (graf betekent dat), nog Zijn vlees verderving heeft gezien.* Ik geloof dat de Heere dit bij Johannes in de herinnering bracht. Want hij begon te geloven. En dat gaat nooit buiten het Woord om. En bij dat Woord, wat in het Oude Testament al voorzeggd was, zijn ongetwijfeld woorden van de Heere Jezus Zelf in zijn gedachten teruggebracht. Had de Heere Jezus niet drie keer gezegd: *Ten derden dage zal Ik opstaan uit de doden?*

En ten slotte ging ook de boodschap van de vrouwen functioneren in het hart van Johannes, die de opdracht hadden gekregen: *Zeg Mijn broeders, dat Ik opgestaan ben uit de doden.* En zo heeft de Heere Zijn eigen Woord gebruikt, opdat Johannes begon te geloven. En opnieuw gaan we maar weer Schrift met Schrift vergelijken: *Het geloof is uit het gehoor, en het gehoor door het gepredikte Woord van God.*

En wat is het nodig in uw, jouw en mijn leven, gemeente, dat de Schriften open gaan. O ja, Gods kinderen weten het wel. Er kunnen soms van die momenten in hun leven zijn dat de Bijbel een gesloten boek lijkt. En dat er een periode in je leven komt dat het Woord geen kracht lijkt te doen, en dat er maar geen opwas komt in de kennis en de genade van Christus. En wat lijkt alles dan troosteloos en hopeloos. Gods kinderen blijven in zichzelf zo arm en blind. Maar o, wat een wonder toch, als de Heere de Schriften opent, en Hij komt er Zelf met Zijn Geest in mee, dat Hij je ogen gaat openen voor de Schriften, voor onderwijs wat lange tijd misschien verborgen lag, waar je maar niet bij kon. En in één ogenblik opent de Heere je ogen voor de Schriften, en de Heilige Geest werkt het geloof erbij. Dan wordt het zien, wordt geloven. *Hij zag en geloofde.*

O, Johannes begon te geloven in de opstanding van Christus. Het was echt naar de Schriften. En weet u wat er dan in je ziel ontstaat, als je zo onder de prediking van het Woord mag zijn, en dat komt zo samen, de Schriften en het geloof in de Schriften, en je begint te geloven, het begint te werken in je ziel? Dan leeft het van binnen. En toch, en toch is het waar, Heere, zoals het ook bij Johannes was. Jawel, het Lam Gods was gestorven, maar Hij is niet in de dood gebleven. Hij is opgestaan. Toch, toch is het waar. Opgestaan. En zo begon Johannes te geloven. Ja, hij begon te geloven.

En dan heb je weer zo'n mooi trekje van het echte geestelijke leven. Want dat begin van het geloven gaat heen naar een climax. In het graf begon hij te geloven. En dat was 's morgens. Maar eer dat de eerste dag van de week is verstreken, is dat beginnende geloof een doorbrekend geloof geworden. Maar zo was het in onze tekst nog niet. Jawel, hij begon te geloven in de opstanding van Christus. En wat werkte dat nou tenslotte uit in het hart van Johannes? Dit: nou geloof ik dat mijn Meester opgestaan is uit de doden, maar nu zou ik Hem zo graag persoonlijk willen ontmoeten. Wie verstaat dat vanmorgen?

En dat kunnen we allemaal uit de Schriften ophalen, weet u dat? Het moet naar de Schriften zijn, maar het is ook naar de Schrift. En dan ga ik toch nog eventjes tenslotte Lukas 24 naast onze tekst leggen, waar wij een gesprek vinden met de Emmaüsgangers. En weet u, toen Johannes bij dat graf geweest is, samen met Petrus, en ze hebben het ontdekt, en Johannes begon te geloven in de opstanding van Christus, toen zijn ze terugggegaan naar de stad Jeruzalem. En dan kunnen we uit de Schrift opmaken dat ze elkaar hebben ontmoet, dat ze elkaar hebben opgezocht. Ze gingen niet meer overal in verschillende huizen zitten. Maar ze waren samen, wellicht in de opperzaal.

En toen zijn ze gaan vertellen, want ze konden wat vertellen. Nee, Petrus kon niet zo ver komen toen hij net bij het graf geweest was. Later op de dag wel hoor, maar eerst nog niet. Hij was slechts verwonderd, verbaasd. Johannes kon iets meer vertellen: ik begon te geloven in de opstanding van Christus. En weet u, toen hij dat alles met die vrouwen en de discipelen en de Emmaüsgangers, die er ook aanwezig waren, gedeeld had, toen heeft hij tegen die Emmaüsgangers en tegen die anderen gezegd: maar Jezus zag ik niet. Met andere woorden: nu mag ik weten dat Hij uit de doden is opgestaan, maar nu zie ik er zo naar uit om Hem persoonlijk te mogen ontmoeten.

En we horen dat de Emmaüsgangers zeggen in Lukas 24: *En sommigen van degenen, die met ons zijn (dat waren Johannes en Petrus), gingen heen naar het graf, en bevonden also gelijck de vrouwen gezegd hadden.* Inderdaad, het graf was leeg. En Johannes begon te geloven dat Jezus was opgewekt. En wat zeggen die Emmaüsgangers dan over Johannes en Petrus? *Maar Hem zagen zij niet.*

Zo kun je vanmorgen in de kerk zitten. En het geloof begint te werken. Hij is opgestaan, maar Hem zie je niet. Hij is voor je waarneming ver weg. Je weet niet hoe je bij Hem moet komen. Je gelooft dat Hij er is. Je gelooft dat Hij leeft. Maar waar is Hij dan? Waar kan ik die opgestane Koning vinden? Nee, Hij ligt niet meer in een graf. En al zou je vandaag nog in de buurt van Jeruzalem gaan zoeken waar dat graf geweest is, het exacte plekje weet je toch niet. Maar al zou je het wel kunnen vinden, Hij is er niet. Al zouden zelfs de doeken er nog liggen – die liggen er natuurlijk niet – maar dan zou je nog zien: Hij is er niet.

Waar dan heen? Heel eenvoudig: naar het Woord. Want Hij is te vinden in de doeken van Gods Woord. O, ga er dan maar biddend op uit, u die wel gelooft in de opstanding, maar Hem niet gezien heeft. Graaf maar in het Woord, want dan zul je Hem vinden. Let maar op Johannes. Diezelfde dag is het gebeurd. Daar hopen we vanavond verder over na te denken, dat het beginnende geloof ging doorbreken. En wanneer ging dat doorbreken? Toen Christus Zelf kwam, en Hij Zich openbaarde als de opgestane Koning, als de Zoon van God. Want juist door de opstanding heeft Hij krachtig bewezen te zijn de Zoon van God, het Lam van God, Dat de zonde der wereld heeft weggedragen. Ook van Johannes. Ook van Petrus. Ook van alle anderen. Mag u het weten: Ook van mij?

Zie je er naar uit om op deze dag die zegen te mogen krijgen? O, dat je dan vanavond naast Johannes mag zitten. Dat je toch vanavond opnieuw hier in Gods huis zou mogen zijn, daar in die opperzaal zou mogen verkeren, terwijl het in je hart leeft: *Wanneer zult Gij, mijn BondsGod, tot mij*

komen? Ik ben nooddruftig, arm en naakt. O God, mijn Helper uit ellende, haast U tot mij, wil bijstand zenden. Uw komst is het, die mijn heil volmaakt.

Toen kwam Hij door de gesloten deuren heen. En Hij stond in hun midden. Hij toonde hun handen en Zijn zijde. En Hij sprak namens Zijn Vader, op grond van het offer: *Vrede zij ulieden*. Vrede door het bloed des kruises. Zo kwam Christus. Zie je er ook zo naar uit om bij dat gezelschap te mogen zitten? Kom dan, en wees welkom vanmiddag in de opperzaal van Jeruzalem, waar Christus wil komen en zeggen: *Vrede zij ulieden*.

Amen.